

1. Lepold von Ranke, “Tarih, hakikatte meydana gelmiş olaylarla ilgilidir. Gerçeğin. ne olduğu belgelerde saklıdır ve gerçek ancak belgelerin eleştirisiyle ortaya çıkar. Belge yoksa tarih de yoktur.” demiştir.

Buna göre;

- I. Tarih bilimi belge ile çalışır.
- II. Tarih geçmiş bilimidir
- III. Tarihi belgelere eleştirel bakış açısı gereklidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

2. Tarihin konusu, zaman içinde yeryüzündeki insan faaliyetleri, farklı etkilerle meydana gelen değişimler ve insan eylemlerinin sonucunda ortaya çıkan eserlerdir. Ayrıca doğa olayları, sonuçları itibariyle insanları etkilediğinden tarihin konusu içerisinde yer alır. Örneğin Orta Asya’da yaşanan kuraklık ve kıtlık tarihin konusu değilken bu doğa olayı sonucundaki göçler tarihin konusu olabilir. Kısaca tarihin konusu insandır ve insanın olmadığı yerde tarih de olmaz.

Buna göre;

- I. Tarihin konusu geçmişteki insan faaliyetleridir.
- II. Yeryüzü şekilleri tarihin konusudur.
- II. Doğa olayları insan hayatını etkilerse tarihin konusu olur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Olgu ise tarihte insanlığı etkileyen olayların ortaya çıkardığı sonuçlara göre uzun sürede meydana gelen değişimlerdir. Olgular; geneldir, süreklilik gösterir, soyuttur. Olgularda belirli bir yer ve zaman söz konusu değildir. Tarihî olay ve olgu arasındaki farklar şunlardır; tarihî olay biriciktir, özgündür, tekrarlanamaz ancak tarihî olgu ise geneldir ve tekrar edebilir. Örneğin Malazgirt Savaşı olay, Anadolu'nun Türkleşmesi ise olgudur.

Buna göre;

- I. Çağdaşlaşma bir olaydır.
- II. Olay özel, oldu geneldir.
- III. Karabük Demir Çelik Fabrikasının açılması bir olaydır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Sosyal bir bilim olan tarih, bilinmeyene yönelerek onu kendi yöntemleriyle keşfetmeye çalışır ve bilimsel bilgiyi ortaya çıkarmak için kaynaklardan yararlanır. Çünkü kaynak olmadan tarihî gerçekleri ortaya çıkarmak ve onları yazmak mümkün değildir. Olayın geçtiği döneme ait belge ve buluntulardır: Kitabe, abide, arkeolojik buluntu, para vb.

Buna göre;

- I. Tarih bilimi kaynaklara dayalı çalışır.
- II. Gerçekler kaynaklarla ortaya çıkarılabilir.
- III. Birinci elden kaynaklar kullanılır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Tarih, yöntem olarak da diğer bilimlerden farklılık gösterir. Tarihî olaylar, fen ve doğa bilimleri gibi tümdengelim ve tümevarım yöntemleriyle kavranamaz. Çünkü bu bilimlerin ilgilendiği konuların doğruluğu deneye ortaya konabilirken tarih bilimi için deney uygulanabilecek bir metod değildir.

Buna göre;

I. Tarih biliminin yöntemi fen bilimlerinden farklıdır.

II. Tarihçi deney ve gözlem yapabilir.

III. Tarihçi geçmişi inceler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

E) I, II ve III

6. Eski bir yerleşim yerinde yapılan kazıda, insan iskeletlerine, eski bir halıya ve başka bir devletle yapılmış bir antlaşma metnine rastlanmıştır.

Buna göre bu yerleşim yerindeki incelemede aşağıdaki tarihe yardımcı bilimlerden hangisinden yararlanılmamıştır?

A) Diplomatik

B) Arkeoloji

C) Paleografya

D) Antropoloji

E) Nümizmatik

7. Milletlerin ortak hafızası olan tarih, millî ve toplumsal kimliğin inşasında önemli rol oynar. Toplum, kendisini oluşturan bireylerin bir kimlik altında toplanması sayesinde ortaya çıkar. Kimlik insanların düşünme, kendilerini ifade etme ve geliştirme biçimlerinin değişmez karakteri olarak tanımlanabilir. Kimlik olmadan bir toplumun devamlılık sağlayabilmesi söz konusu olmayacaktır.

Buna göre;

I. Tarih milletlerin hafızasıdır.

II. Toplamların devamını sağlayan kimliktir.

III. Milletler ortak kültürle oluşur.

yargılarından hangisine ulaşamaz?

A) Yalnız II

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

E) I, II ve III

8. Kimlik insanların düşünme, kendilerini ifade etme ve geliştirme biçimlerinin değişmez karakteri olarak tanımlanabilir. Kimlik olmadan bir toplumun devamlılık sağlayabilmesi söz konusu olmayacaktır. Ayrıca tarih, bireylere yaşadığı toplumun geçmişini öğretmek kişinin kendi milletine aidiyet duygusuyla bağlanmasını sağlar. Tarih, kimliğin oluşumunda hafızanın destekleyicisidir.

Buna göre;

- I. İnsanların karakterini oluşturur.
- II. Tarih bireylere milletine aidiyet duygusu kazandırır.
- III. Kimlik geleceği inşa eder.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. Millî ve toplumsal kimlik için toplumlar tarih bilincinin oluşması bir zorunluluktur. Tarih bilinci, bireyin gerek sosyalleşmesinin gerekse kendi yaşam deneyiminin etkisiyle tarihin farkında olmasıdır. Bu bilinç, insanların kendilerinde ve yaşadıkları dünyada meydana gelen zamana bağlı değişmelere uyum sağlamasına yardımcı olur. Tarih bilincine sahip kişiler, tarihle ilgili bilgileri eleştirel değerlendirmeye tabi tutar. Bu sayede insanlar, tarihî metinleri analiz ederken doğru-yanlış ayrımını yapabilme becerisini geliştirir.

Buna göre tarih bilinci;

- I. Kişinin tarihin farkında olmasını sağlar.
- II. Kişinin zaman uyum sağlamasını kolaylaştırır.
- III. Kişiler geçmişten ders alırlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Tarih bilimi, insanlara başka beceriler de kazandırır. Tarih, uyguladığı yöntem gereği bireylerde araştırma ve kanıt kullanma becerisini artırır. Çünkü tarihî bir bilgiye araştırma yaparak ve kaynak kullanılarak ulaşılır. Ulaşılan farklı kaynaklarda tespit edilen çelişkili ifadeler, insanların sorgulama ve eleştirel düşünme becerilerini de geliştirir.

Buna göre;

I. Tarih insana eleştirel düşünme becerisi kazandırır.

II. Tarih, gerçeklere kaynaklarla ulaşır.

III. Kaynaklar çelişkiler barındırabilir.

yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. Leopold von Ranke, “Gerçeğin ne olduğu belgelerde saklıdır ve gerçek ancak belgelerin eleştirilmesiyle ortaya çıkar. Belge yoksa tarih de yoktur.” Leopold von Ranke bu sözüyle belgenin tarihçi açısından önemini açıklamıştır.

Tarihin yöntemini dikkate aldığımızda gerçek tarih yöntemlerinden hangisinden çıkmaktadır?

- A) Tenkit
- B) Terkip
- C) Kaynak Arama
- D) Tahlil
- E) Tasnif

12. Eski bir yerleşim yerinde yapılan kazıda insan kemiklerine rastlanmıştır, çivi yazısı ile yazılmış kil tabletlere rastlanmıştır. Ayrıca gümüşten yapılmış paralar, üzerinde hayvan figürlerinin bulunduğu halı, kilimler bulunmuştur.

Yukarıdaki paragrafta bahsedilen özellikler aşağıdaki tarihe yardımcı bilimlerden hangisiyle ilgili değildir?

- A) Paleografya
- B) Antropoloji
- C) Heraldik
- D) Arkeoloji
- E) Nümizmatik

13. Bir buluntu merkezinde yapılan kazıda, yazılı tabletler, insan kemikleri, paralar bulunmuştur. Bu buluntu merkezi ile ilgili olarak aşağıdaki bilimlerden hangisinden yararlanamayız?

- A) Nüemizmatik
- B) Antropoloji
- C) Arkeoloji
- D) Etnoğrafya
- E) Paleğrafya

14. Tarih araştırmalarında olaylar doğrudan doğruya gözlemlenemediği için, tarihçi olayların ardında bıraktığı kanıt ve belgeleri kullanır.

Diğer bilimlerden farklı yöntemler kullanan tarihçinin, yöntemleri arasında aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Kaynak arama
- B) Tasnif (Sınıflandırma)
- C) Tahlil (Analiz)
- D) Deney yapma
- E) Tenkit (Eleştiri)

15. Aşağıdakilerden hangisi tarih araştırmacısı belgeden bilgiye ulaşırken dikkat etmesi gereken hususlar dikkate alındığında,

- I. Konuya ilişkin bilgileri ve bütün olguları kontrol etmek
- II. Kanıtları yorumlamak
- III. Kanıtları açıklama
- IV. Konuyla ilgili değerlendirmede bulunma
- V. Konuyla ilgili gözlemlerde bulunma

Aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

16. “Tarihçi, geçmişin aynası değil, aynayı tutan kişi olarak karşımıza çıkar.” diyen bir tarihçi aşağıdakilerden hangisiyle örtüşen bir fikir söylemiş olur?

- A) Tarih araştırmacısı olaylara yaşadığı dönemin şartlarıyla bakar.
- B) Tarih araştırmacısı olayın geçtiği dönemin koşullarını dikkate almalıdır
- C) Tarih araştırmacısı olayın geçtiği dönemin tarihçilerinin görüşlerini dikkate alır
- D) Tarih araştırmacısı çağdaşlarının fikirlerinden yararlanır
- E) Tarih araştırmacısı için yabancı kaynaklar önemlidir.

17. Tarihi bilgilerin değişebilirliği deyince aşağıdakilerden hangisi anlaşılır?

- A) Bulunacak yeni kaynaklar tarihi bilgileri değiştirilebilir.
- B) Bulunan her yeni kaynak tarihi belgeleri içerir.
- C) Tarihi kaynaklar tarihi bilgileri değiştiremez.
- D) Tarihi bilgiler, kaynağa dayanmadan da değiştirilebilir.
- E) Tarihi bilgiler, zamanın anlayışına bağlı olarak değişir.

18.Tarihçinin bakış açısını siyasi, sosyal, dini, milli, kültürel ve yaşadığı çevresel unsurlar etkiler ve biçimlendirir. Buradan da anlaşılacağı gibi tarihçi eserlerini oluştururken; inançlarını, duygu ve düşüncelerini, dünya görüşünü eserlerine yansıtabilir.

Tarihçinin yukarıdaki durumlardan kurtulabilmesi ve nesnel (tarafsız) olabilmesi için aşağıdakilerden hangisini yapması gerekir?

- A) Daha çok yabancı kaynakları kullanma
- B) Çok ve çeşitli kaynaklar kullanma
- C) Daha çok yazılı kaynakları kullanma
- D) Değişik tarihçilerin görüşlerine başvurma
- E) Tarihi olayların geçtiği bölgede inceleme yapma

19. "Türk tarihi Avrupa milletlerinin tarihi gibi sınırları belli bir coğrafyada değil, aynı zaman dilimi içerisinde değişik coğrafyalarda meydana gelmiştir." **diyen bir tarihçi aşağıdaki hangi sosyal olayı kastetmiştir?**

- A) Savaş
- B) Barış
- C) Göç
- D) Yağma
- E) Av

20. Tarihsel empati ile geçmişte yaşamış insanların değer yargıları, olaylara ve dünyaya nasıl baktıkları, ne hissettikleri anlaşılabilir ve bunun sonucunda insanların geçmişi anlama becerisi gelişir. Ayrıca diğer toplum ve milletlerle yapılan karşılaştırmalar, bireye özgüven kazandıracağı gibi başka milletlere empati duymasını sağlar. Bu empati, dünyanın mirasını anlayan insanı, kendisi ve çevresiyle barışık bir birey olarak geliştirir.

Buna göre tarih;

- I. İnsanı empatik yapar.
 - II. Bireye özgüven kazandırır.
 - III. Çevresiyle barışık bireyler yetiştirir.
- yargılarından hangisine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III